

Haarlem

Gemeente Haarlem

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Participatieraad Haarlem
Mevrouw R. Nelemaat
Postbus 511
2003 PB Haarlem

Datum 16 juni 2015
Uw kenmerk 2015/09
Ons kenmerk 2015/232117
Contactpersoon P. Haker
Doorkiesnummer 023-5113431
E-mail phaker@haarlem.nl
Onderwerp uw ongevraagd advies

Geachte mevrouw Nelemaat,

U heeft bij brief van 7 april 2015 (2015/09) vragen gesteld over onafhankelijke cliëntondersteuning als gemeentelijke verantwoordelijkheid. Deze brief is, na een ambtelijk gesprek hierover, gevolgd door een ongevraagd advies (2015/13) over dit onderwerp. In deze brief gaan wij in op uw vragen/opmerkingen en uw advies.

U geeft in uw brief aan dat het stellen van vragen niet zou horen bij de rol van de Participatieraad. Dit is een misverstand: om uw adviesrol te kunnen vervullen zijn wij altijd bereid om vragen van de Participatieraad te beantwoorden, ter voorbereiding van een gevraagd of ongevraagd advies. Echter, wij hopen elkaar in het vervolg beter te kunnen vinden zodat het stellen van schriftelijke vragen overbodig is.

In augustus 2014 heeft het college een besluit genomen over het organiseren van cliëntondersteuning Wmo in 2015. In de nota 'uitvoeringsbesluiten sociaal domein augustus 2014 staat vermeld:

Cliëntondersteuning en decentralisatie MEE

In het kader van de Wmo 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van gratis cliëntondersteuning. Onder cliëntondersteuning wordt verstaan:

- het versterken van de zelfredzaamheid en participatie
- het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen.

Concreet kan het gaan om informatie, advies en vraagverheldering, kortdurende ondersteuning, activering van de cliënt en zijn netwerk, bemiddeling en verwijzing, hulp bij evaluatie van dienstverlening en zorg, hulp bij klachten en (voorkomen van) bezwaar en beroep. Clientondersteuning was al een lokale verantwoordelijkheid.

Haarlem

2015/140140

2

In Haarlem wordt cliëntondersteuning al door verschillende organisaties geleverd. Denk daarbij aan Loket Haarlem, de ouderenadviseurs, de wijkcontactvrouwen. Ook kunnen burgers voor cliëntondersteuning een beroep doen op het sociaal wijkteam en de CJG-coaches. De landelijke middelen voor de ondersteuning aan mensen met een beperking zoals uitgevoerd door MEE worden ook per 2015 ook naar gemeenten overgeheveld. Met de decentralisatie van de MEE-middelen per 2015 is de gehele cliëntondersteuning een verantwoordelijkheid van gemeenten geworden.

De gemeente gaat voor het overgangsjaar 2015 met MEE een subsidierelatie aan die recht doet aan de bestuurlijke afspraken tussen de VNG, het Rijk en MEE. Dat past ook binnen de verwervingsstrategie sociaal domein, waarbij 2015 een overgangsjaar is in het belang van zorgcontinuïteit voor cliënten en organisaties. Vanaf 2016 betrekken we deze middelen bij de algemene uitvraag aan de basisinfrastructuur.

Uw raad heeft destijds hierover geadviseerd om “cliëntondersteuning eenduidig en voor het gehele sociaal domein te organiseren. In een van de komende vergaderingen van de Participatieraad zullen wij nader geïnformeerd worden over de stand van zaken omtrent de decentralisatie van MEE”.

U adviseert nu om op korte termijn duidelijkheid te geven over de aard en invulling van onafhankelijke cliëntondersteuning en een communicatieplan op te stellen om burgers te informeren. Wij volgen uw advies van destijds, maar hebben zoals vermeld in 2015 voor een overgangsjaar gekozen. Wij kiezen er nu voor om eerst met de betrokken organisaties in de basisinfrastructuur, op basis van de door hen aangeboden prestaties, afspraken te maken over hun inzet. Aan het einde van dit jaar zullen wij, op basis van de gemaakte afspraken, vorm geven aan de verdere communicatie over onafhankelijke cliëntondersteuning. Wij willen daarbij wel aantekenen dat we - onder andere via de nieuwsbrief Samen voor Elkaar - belanghebbenden hebben geïnformeerd over de wijze waarop we in 2015 cliëntondersteuning hebben ingericht.

U schrijft in uw advies dat er signalen zijn dat cliëntondersteuning niet bekend is bij de burger en dat er bij organisaties onduidelijkheid bestaat over de wijze waarop dit in Haarlem geregeld is.

Dit wordt naar onze mening mede veroorzaakt door wisselend gebruik van begrippen. In de Wmo 2015 is de gemeente verantwoordelijk geworden voor cliëntondersteuning en daarmee lijkt het alsof er sprake is van een nieuwe verantwoordelijkheid.

Cliëntondersteuning is echter niet nieuw. Al onder de ‘oude’ Wmo werd dit vermeld als prestatieveld, sinds 2015 is het een gemeentelijke verplichting. In de optiek van ons college is er dan ook geen sprake van een nieuwe verantwoordelijkheid, deze ondersteuning wordt al door veel organisaties in de stad geboden zij het niet altijd onder de noemer ‘cliëntondersteuning Wmo’. Zoals gezegd willen we dit in de prestatieplannen voor 2016 eenduidiger vastleggen.

Er is veel bestaande inzet, waarvan ook goed gebruik wordt gemaakt. Wij delen uw stelling dan ook niet dat er onvoldoende onafhankelijke cliëntondersteuning is voor de burgers van Haarlem en dat er grote onduidelijkheid is bij de professionals.

Haarlem

2015/140140

3

Zonder feiten en/of verdere onderzoeken op dit punt kunnen wij deze stelling niet zonder meer onderschrijven.

In uw advies stelt u dat klantmanagers Wmo niet op de hoogte zijn, dat het Sociaal Wijkteam niet valt onder onafhankelijke ondersteuning en dat MEE slechts een beperkte rol heeft, voor haar traditionele doelgroep. Wij zijn het niet eens met deze stellingen. De klantmanagers Wmo zijn op de hoogte van de mogelijkheden tot onafhankelijke cliëntondersteuning. Ook wordt in de brieven aan bewoners met huishoudelijke ondersteuning expliciet op gratis ondersteuning vanuit MEE gewezen en op de mogelijkheid om zelf iemand anders als ondersteuner bij het gesprek aanwezig te laten zijn.

De organisaties die nu al vormen van cliëntondersteuning bieden, waaronder MEE en het sociaal wijkteam, zijn geen van allen door de gemeente gecontracteerd als zorgaanbieder. Daarnaast kijken zij allen met een onafhankelijke en integrale blik naar de vraag en behoefte van de cliënt. Hiermee achten wij de onafhankelijkheid van de cliëntondersteuning voldoende geborgd.

U stelt ook dat er geen onafhankelijke cliëntondersteuner aanwezig is bij het onderzoek. Dat klopt, het is aan de burger zelf om te bepalen of en zo ja welke ondersteuning hij wil bij het onderzoeksgesprek. Lang niet alle burgers hebben behoefte aan een onafhankelijke cliëntondersteuner bij het onderzoeksgesprek. Van belang is dat deze mogelijkheid wel wordt aangeboden. Zoals hierboven aangegeven, worden mensen die een Wmo-melding doen en/of in gesprek zijn over een Wmo-voorziening er op gewezen dat zij een gratis onafhankelijke cliëntondersteuner van MEE kunnen vragen. Ook wordt hen gewezen op de mogelijkheid om iemand uit de eigen omgeving of in het eigen netwerk hiervoor te vragen.

Tot slot stelt u dat er voor burgers geen plaats is waar zij terecht kunnen als het naar hun mening niet goed is gegaan. Dit raakt de discussie over kwaliteit en toezicht. Over de wijze waarop wij dit hebben ingericht hebben we de gemeenteraad als ook de Participatieraad uitgebreid geïnformeerd en wij delen uw mening op dit punt dan ook niet.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

J. Scholten

mr. B.B. Schneiders